

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 21P/4/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2323200120
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Kristína Srnková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2023:2323200120.5

Uznesenie

Okresný súd Galanta vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Y. Š., W.. XX.XX.XXXX, trvale bytom ako matka, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny J., dieťa rodičov - matky: Ž. Š., nar. XX.XX.XXXX, M. F. Š. XXXX, a otca: K.. T. L., W.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Š. XXXX, prechodne bytom K. XXX/XX, J., v konaní zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Peter Wolf, s.r.o. so sídlom Šafárikova 1522, Galanta, o návrhu otca na zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia sa zamietá.

odôvodnenie:

1. Otec maloletého dieťaťa sa svojím návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 21.07.2023 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd ponechal maloleté dieťa v starostlivosti starých rodičov - R. Š., W.. XX.XX.XXXX E. U. Š.M., W.. XX.X.XXXX obaja bytom Š. XXX, XXX XX Š. až do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej, alternatívne, aby súd nariadil starým rodičom maloletého dieťaťa, aby bezodkladne odovzdali maloleté dieťa do starostlivosti otca, do času právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej. Súčasne otec navrhuje, aby súd nariadil otcovi maloletého dieťaťa, aby bežné výživné vo výške 1.000,- Eur poukazoval na osobitný, otcom zriadený účet bez dispozície s týmito prostriedkami, po dobu platnosti tohto uznesenia.

2. Otec maloletého dieťaťa svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že dňa 05.06.2023 bol v konaní nariadený termín pojednávania, ktoré bolo na návrh matky zo dňa 27.05.2023 (5 pracovných dní pred pojednávaním) z dôvodu pripravovanej chirurgickej operácie maloletého dieťaťa odročené. Predmetná operácia nebola podľa názoru otca život ohrozujúca a už v minulosti bola dvakrát odložená z dôvodu hospitalizácie maloletého v Detskej Psychiatrickej Liečebni Hraň (ďalej len DPL). Matka na poslednú chvíľu pred nariadeným termínom pojednávania dňa 26.05.2023 objednala maloletého na vyšetrenie v súkromnom zariadení Doktor PRO s.r.o. v súvislosti s operáciou na chirurgii v NUDCH Bratislava, ktorá mala byť podľa tvrdení matky 31.05.2023 (ktorú maloletý nakoniec podstúpil dňa 02.06.2023), pričom matka už v čase podávania žiadosti vedela, že aj keby operácia bola zrealizovaná v objednanom termíne 31.5.2023, maloletý by bol hospitalizovaný (bez možnosti prepustenia do domácej liečby pre potrebu jeho pozorovania) aj v deň nariadeného pojednávania, v snahe vyhnúť sa účasti na nariadenom pojednávaní tak, ako tomu bolo aj v predchádzajúcom priebehu konania, o čom svedčí jej neúčast' na nariadených termínoch pojednávania v tomto konaní. Podľa názoru otca nešlo o neodkladný zdravotný úkon, ktorý sa u maloletého už viackrát odložil. Nebránilo tak nič účasti matky na pojednávaní dňa 5.6.2023 a bol to len jeden z pokusov oddialiť rozhodnutie súdu vo veci samej. Motiváciou matky pre takéto správanie je podľa otca okrem iného aj skutočnosť, že otec má súdom uloženú povinnosť prispievať na výživu svojho syna v rámci bežného výživného vo výške 1 000,00 Eur, ktoré matka využíva nie v prospech maloletého, ale na plnenie iných, otcovi neznámych výdavkov, keďže jej reálne výdavky v súvislosti so starostlivosťou o maloletého do času, dokedy bol maloletý s matkou, neprevyšovali 400,00 Eur, počas starostlivosti starej matky z matkinej strany vo

výške 200,00 Eur a počas ústavnej starostlivosti maloletého v DPL Hraň neboli žiadne a dnes zostáva nezodpovedaná otázka, či matka za obdobie pobytu maloletého v ústavnej starostlivosti dokázala peniaze určené na výživu maloletého ušetriť, alebo tieto strovila avšak nie na maloleté dieťa. Záujem matky o syna možno podľa názoru otca porovnať s jej záujmom o účasť na nariadených termínoch pojednávanií, pričom tento stav dospel až do momentu, kedy maloletý od matky ušiel dňa 20.6.2023, o čom informoval svojho otca so slovami, že „je bezdomovec a odišiel od mamy z jej bytu v L.“, pričom otcovi sa na adresu matky vyjadroval veľmi hanlivo, ale pravdivo, pričom z jeho slov vyplynulo, že bývanie s matkou bolo pre syna už neznesiteľné, a tak ho otec prišiel vziať do L. autom a odviezol k starým rodičom z otcovej strany do Š., kde sa maloletý u týchto starých rodičov zdržuje do dnešného dňa a kde mu tieto dve osoby (na starobnom dôchodku, avšak stále dostatočne vitálne a zvyknuté na vnuka) zabezpečujú osobnú starostlivosť. Po prepustení maloletého z DPL Hraň, odkiaľ jeho návrat domov zabezpečoval otec maloletého dieťaťa, sa situácia v rámci spoluzitia matky a maloletého syna významne zhoršila a dospela až do momentu úteku maloletého od matky dňa 20.6.2023. Hoci maloletý ešte dňa 6.6.2023 pri návšteve svojho ošetrojúceho odborného lekára MUDr. F. v Národnom ústave detských chorôb (ďalej len „NÚDCH“) v sprievode otca uviedol v rámci subjektívneho vyjadrenia, že „ja by som to vnímal, že 3 mesiace u mamy a 3 mesiace u Teba (otca, ktorý maloletého sprevádzal u lekára) ... až keď budeš bývať v Š.... aby som to nemal ďaleko..“, dnes je maloletý u svojich starých rodičov z otcovej strany a chce byť v starostlivosti otca tak, ako to vlastnoručne popísal v čestnom vyhlásení, ktoré podpísal pred notárom dňa 21.6.2006, ktoré je prílohou návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia. Aktuálne sa teda maloleté dieťa nachádza v starostlivosti starých rodičov zo strany otca, na ktorých je zvyknuté a cíti sa u nich dobre. Matka o maloleté dieťa nejaví záujem, otcovi sa vyjadrila prostredníctvom mailovej správy zo dňa 29.6.2023, že súhlasí, aby maloletý nebol v jej starostlivosti, pričom pri zamýšľaní sa nad dôvodom, pre ktorý sa matka takto vyjadrila, dospieva otec k záveru, že je to výsledkom nezájmu a súčasne neschopnosti matky zabezpečiť starostlivosť maloletého, ako tomu bolo aj v priebehu konania. Otec vo svojom návrhu ďalej poukazuje na udalosti z minulosti, ktoré podľa jeho názoru už skôr napovedali, že prezentovaný záujem matky o maloletého nebol úprimný a motiváciou matky pre jej opozitný postoj k doterajším návrhom otca bola snaha priečiť sa čomukoľvek, čo otec navrhuje, bez ohľadu na záujem dieťaťa, ktorý nebol v priebehu konania u matky ani druhoradý, ale možno na posledných „priečkach“ záujmu matky vo vzťahu k maloletému, čoho výsledkom je aktuálna situácia, kedy sa matka maloletého dieťaťa výslovne vzdala, nemá o jeho starostlivosť ani záujem a nielen, že nezabezpečuje osobnú starostlivosť, ale okrem nezájmu ju ani dnes nedokáže zabezpečiť, aj keby tak sama chcela pre jej duševnú indispozíciu a problémy so starostlivosťou o samú seba. V súhrne je podľa otca potrebné poukázať na to, že od momentu zverenia maloletého do starostlivosti matky sa zlý výchovný vplyv matky postupne prejavoval na maloletom a postupne vrcholil v priebehu posledných dvoch rokov, kedy mal otec odopieraný kontakt s maloletým jeho matkou v najväčšom rozsahu za celé obdobie zverenia maloletého do výlučnej starostlivosti matky, ktorá svoju úlohu nezvládla, čo malo za následok: maloletý Y. bol vylúčený zo Strednej hotelovej školy v Piešťanoch, maloletý Y. má výrazne rozvinuté psychiatrické diagnózy zásadne ovplyvňujúce kvalitu jeho života a schopnosť pripraviť sa na svoje budúce povolanie, na 9 mesiacov sa matka „zbavila“ starostlivosti o svojho syna jeho umiestnením do starostlivosti starej matky z matkinej strany (Marec 2022 - November 2022), maloletý sa nestýkal so svojím otcom, pričom jeho vnútorné nastavenie voči otcovi zo strany matky viedlo k tomu, že svojho otca v marci 2022 fyzicky napadol s následkami otrasu mozgu a vyhrážal sa mu smrťou, s matkou bol ukončený zo strany zamestnávateľa pracovný pomer, matka je dnes bez príjmu a je voči nej vedená exekúcia - nie je schopná zabezpečiť starostlivosť o maloletého syna, kolíznemu opatrovníkovi sa počas obdobia cca 2 rokov nepodarilo vykonať miestne zisťovanie pomerov v rodinnom dome v Š. (ktorý matka zdevastovala), v ktorom žila v spoločnej domácnosti s maloletým, kedy sa matka úspešne vyhýbala kolíznemu opatrovníkovi, matka maloletého spôsobila v rodinnom dome škody vo výške 40.000 € a premenila domácnosť a domov maloletého dieťaťa na miesto neobývatelné a odsťahovala sa k svojej matke spoločne s maloletým dieťaťom, matka maloletému nezabezpečila životnú úroveň na úrovni výživného, ktoré jej bolo v konaní pred súdom priznané, pričom zo sumy výživného od decembra 2016 do júna 2023 = 78 mesiacov * 1.000,- Eur = 78.000,- Eur neušetrila ani len jediné euro a výživné strovila na doteraz neznámy účel (okrem časti reálne využitej pre syna - cca 400,- Eur mesačne), do dnešného dňa matka od právoplatnosti rozsudku Krajského súdu v Trnave z novembra 2022 nezriadila samostatný účet pre maloletého za účelom vytvárania úspor pre maloletého, matka nedohliadala na maloleté dieťa po jeho prepustení z DPL Hraň, na jeho nastavenú liečbu a po jeho odchode k starým rodičom zo strany otca o maloleté dieťa neprejavuje žiadny záujem. Matka je žiaľ už dlhodobo dobrovoľne nezamestnaná, neprejavuje záujem o nájdenie si nového zamestnania, nemá základné hygienické návyky, trpí depresiami, nepreberá si poštu,

nezúčastňuje sa pojednávaniu a neprodukuje žiadne súdom vyžiadané dokumenty, matka nie je vhodným výchovným vzorom pre dospievajúceho syna, dlhodobo zanedbáva svoje povinnosti voči zverenému maloletému dieťaťu, odmieta komunikáciu s otcom, odmieta mediáciu, zmarila výchovné poradenstvo z Tenenet, o.z., nespolupracuje s kolíznym opatrovníkom z ÚPSVaR, synovi sa nevenuje a jeho osud je jej ľahostajný. Keďže matka aktuálne nemá žiadne výdavky spojené so starostlivosťou o maloletého Y., avšak záväzok otca nariadený súdu v zmysle rozsudku zo dňa 20.12.2016 v konaní vedenom na Okresnom súde v Galante pod spisovou značkou XP/XX/XXXX vo výške 1.000,- Eur trvá, považuje otec za opodstatnené, aby si otec vyživovaciu povinnosť plnil (aj s ohľadom na riziko, ktorému by sa z trestnoprávneho hľadiska podľa § 208 TZ mohol vystaviť), avšak nie k rukám matky, keďže aktuálne (ako i na základe požadovaného NO) nemá a nebude mať s maloletým žiadne výdavky, keďže tento opustil spoločnú domácnosť, v ktorej žil so svojou matkou a aktuálne žije so svojimi starými rodičmi a chce by žil so svojím otcom.

3. Súd sa v rámci dokazovania oboznámil s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia a s jeho prílohami, ako aj s ďalším obsahom spisového materiálu, ako aj správou z prešetrených pomerov z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny J. zo dňa 23.05.2023. Súd zistil, že maloleté dieťa pochádza z manželstva rodičov, ktoré bolo rozsudkom tunajšieho súdu, č. k. XP/XX/XXXX-XX zo dňa 20.12.20216, právoplatným dňa 07.01.2017, rozvedené. Predmetným rozsudkom súd zároveň schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej sa maloleté dieťa na čas po rozvode zverilo do osobnej starostlivosti matky s tým, že každý z rodičov je oprávnený maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach, otec maloletého dieťaťa bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným vo výške 1.000,- Eur mesačne, počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode, pričom výživné je zročné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého dieťaťa. Zároveň bol upravený styk otca maloletého dieťaťa s maloletým dieťaťom v rozsahu každého nepárneho týždňa od piatka od 16:00 hod. do nedele do 20:00 hod., každého roka od 24.07. od 9:00 hod. do 06.08. do 20:00 hod., každého párneho roka od 23.12. od 9:00 hod. do 25.12. do 9:00 hod., každého nepárneho roka od 26.12. od 9:00 hod. do 28.12. do 20:00 hod., každého roka od 01.01. od 9:00 hod. do 06.01. do 20:00 hod., veľkonočných prázdnin od veľkonočného štvrtka od 9:00 hod. do veľkonočného utorka do 20:00 hod., jarných prázdnin každého nepárneho roka od nedele predchádzajúceho prázdninového týždňa od 9:00 hod. do nasledujúcej nedele do 20:00 hod. s tým, že si otec maloletého dieťaťa maloleté dieťa vyzdvihne u matky maloletého dieťaťa, ktorej ho vráti v stanovený čas. Naposledy vo veci starostlivosti o maloleté dieťa rozhodoval tunajší súd v konaní vedenom pod sp. zn. XXP/XX/XXXX. V predmetnom konaní rozsudkom č. k. XXP/XX/XXXX-1721 zo dňa 04.07.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.12.2022, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. XXCoP/XX/XXXX-1825 zo dňa 16.11.2022, súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca maloletého dieťaťa na maloleté dieťa zo sumy 1.000,- Eur mesačne na sumu 1.300,- Eur mesačne, s účinnosťou od 11.03.2019, s tým, že sumu 300,- Eur mesačne na tvorbu úspor maloletému dieťaťu je otec maloletého dieťaťa povinný poukazovať vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na osobitný účet maloletého dieťaťa zriadeného matkou maloletého dieťaťa. Nedoplatok na výživnom na tvorbu úspor za obdobie od 11.03.2019 do 30.06.2022 vo výške 11.903,28 Eur súd povolil otcovi maloletého dieťaťa zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach po 350,- Eur až do zaplatenia, splatných spolu s bežným výživným a výživným na tvorbu úspor, na osobitný účet zriadený matkou maloletého dieťaťa s účinnosťou oznámenia názvu a čísla účtu matkou maloletého dieťaťa s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia. Matke maloletého dieťaťa súd uložil povinnosť zriadiť osobitný účet maloletému dieťaťu a oznámiť jeho názov a číslo otcovi maloletého dieťaťa do 15 dní od doručenia rozsudku, pričom na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu. Výrokom V. predmetného rozsudku súd zároveň zamietol návrh otca maloletého dieťaťa na zníženie výživného na maloleté dieťa. Uznesením č. k. 21P/45/2019-1837 zo dňa 02.12.2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 21.12.2022, tunajší súd konanie o návrhu otca na zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov vylúčil na samostatné konanie. Predmetné konanie je vedené na tunajšom súde pod sp. zn. XXP/X/XXXX.

4. Tunajší súd výzvou zo dňa 21.07.2023 požiadal kolízneho opatrovníka - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny J. o urgentné prešetrenie pomerov na strane maloletého dieťaťa, jeho rodičov aj starých rodičov, o vykonanie pohovoru s maloletým dieťaťom a o zaujatie stanoviska k podanému návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia najneskôr do 25.07.2023. Správa z prešetrených pomerov do dnešného dňa nebola súdu doručená.

5. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 324 ods. 2 C.s.p., na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

8. Podľa § 324 ods. 3 C.s.p., neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

9. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 325 ods. 2 C.s.p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby

a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje,

b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde,

c) nenakladala s určitými vecami alebo právami,

d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,

e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia,

f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstúpowała do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojim konaním ohrozuje,

g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená,

h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

11. Podľa § 328 ods. 1 C.s.p., ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

12. Podľa § 328 ods. 2 C.s.p., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu.

13. Podľa § 329 ods. 1 C.s.p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

14. Podľa § 329 ods. 2 C.s.p., pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

15. Podľa § 330 ods. 1 C.s.p., súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

16. Podľa § 330 ods. 2 C.s.p., ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

17. Podľa § 332 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

18. Podľa § 360 ods. 1 C.m.p., neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

19. Podľa § 366 C.m.p., neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

20. Podľa § 367 ods. 1 C.m.p., neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

21. Podľa § 367 ods. 3 C.m.p., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmych dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

22. Podľa § 367 ods. 4 C.m.p., uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

23. Jedným z procesných inštitútov, ktorý umožňuje poskytnúť ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam je neodkladné opatrenie. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí však byť osvedčený. Už v návrhu na jeho vydanie musí byť zrejmé trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musia byť opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov a skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Danosť právneho záujmu sa skúma so zreteľom na splnenie predpokladov opodstatnenosti takéhoto súdneho rozhodnutia, avšak dominuje predovšetkým osvedčenie toho, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v konaní. Aj pri splnení formálnych predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia súd musí zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov účastníkov konania alebo tretích osôb. Vo veciach, týkajúcich sa starostlivosti o maloleté dieťa, prichádza nariadenie neodkladného opatrenia do úvahy aj vtedy, ak je to v záujme maloletého dieťaťa, t.j. napríklad, ak by bol bezprostredne ohrozený život, zdravie, zdravý vývin, výchova či výživa maloletého dieťaťa. Podľa článku 24 Charty základných práv Európskej únie má dieťa právo na takú ochranu a starostlivosť, ktorá je potrebná pre jeho blaho. Pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia.

24. Na základe uvedeného možno dospieť k záveru, že účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia, to však neznamená, že súd môže vydať neodkladné opatrenie len na základe tvrdení rodičov, resp. účastníkov bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom prioritný význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý má prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa. Neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím. Jeho účelom je úprava evidentne ohrozených pomerov maloletého dieťaťa.

25. V danom prípade súd rozhodoval o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej ponechal maloleté dieťa v starostlivosti starých rodičov, alternatívne, aby maloleté dieťa zveril do osobnej starostlivosti otca a súčasne nariadil otcovi maloletého dieťaťa, aby bežné výživné vo výške 1. 000,- Eur poukazoval na osobitný, otcom zriadený účet, bez možnosti dispozície s týmito prostriedkami.

26. Po oboznámení sa s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia však súd dospel k záveru, že v danom prípade nie je dôvodné nariadovať neodkladné opatrenie tak, ako to vo svojom návrhu žiada otec. Zmyslom právnej úpravy formou neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia. Nariadenie neodkladného

opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby nebolo vážnejších pochybností o potrebe dočasnej úpravy. Z doposiaľ vykonaného dokazovania však súd nemá preukázané, že by maloleté dieťa bolo v ohrození, nebola tak preukázaná naliehavá potreba okamžitého zásahu súdu nariadením neodkladného opatrenia. Z návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia má súdu osvedčené, že starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečujú od 20.06.2023 starí rodičia zo strany otca maloletého dieťaťa, keďže maloleté dieťa už druhýkrát odišlo od svojej matky tak, ako to vyplýva z jeho čestného vyhlásenia. Táto skutočnosť sama o sebe nesvedčí pre priame ohrozenie maloletého dieťaťa tak, aby súd bez akéhokoľvek dokazovania prevzal skutkové tvrdenia otca maloletého dieťaťa a rozhodol v zmysle jeho návrhu. Súd zároveň poukazuje na to, že otec nezabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, ale o maloleté dieťa sa aktuálne starajú jeho rodičia - starí rodičia dieťaťa. Predmetom konania vedeného na tunajšom súde vo veci sp. zn. 21P/4/2023 je zmena zverenia maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Pokiaľ sa maloleté dieťa aktuálne nachádza v starostlivosti starých rodičov zo strany otca maloletého dieťaťa, s tým, že s touto situáciou sú uzročení obaja rodičia maloletého dieťaťa, terajšia situácia v rodine podľa názoru súdu nevyvoláva nevyhnutnosť a naliehavosť potreby zabezpečiť ochranu práv a právom chránených záujmov maloletého dieťaťa nariadením neodkladného opatrenia. Súd zdôrazňuje, že zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov (v tomto prípade otca, ktorý ani nezabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté dieťa) formou neodkladného opatrenia bez toho, že by boli osvedčené výnimočné dôvody a obava o život a zdravie maloletého dieťaťa, by neprímeraným spôsobom zasiahlo do práv druhého rodiča, zvýhodňovalo by jedného rodiča pred druhým a mohlo by tak prejudikovať rozhodnutie vo veci samej. Súd má za to, že návrh otca na zmenu zverenia maloletého dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti, prípadne do starostlivosti starých rodičov, presahuje rámec neodkladného opatrenia, a že rozhodnutie i keď len o dočasnom zverení maloletého dieťaťa v zmysle návrhu otca bez patričného dokazovania, by bolo v rozpore so záujmami maloletého dieťaťa, keďže by nevychádzalo z objektívnych zistení, preukazujúcich dostatočným spôsobom pomery rodičov a maloletého dieťaťa, najmä s ohľadom na to, že vzťah medzi maloletým dieťaťom a jeho otcom (vrátane jeho rodiny) bol dlhodobo narušený - maloleté dieťa svojho otca odmietalo, fyzicky ho napadlo, ako aj s ohľadom na psychický stav maloletého dieťaťa, ktoré bolo dlhodobo hospitalizované v Detskej psychiatrickej liečebni Hraň. V tejto súvislosti súd zároveň poukazuje na správu kolízneho opatrovníka zo dňa 23.05.2023, z ktorej vyplýva, že maloleté dieťa pri rozhovore s kolíznym opatrovníkom dňa 19.05.2023 uviedlo, že má s matkou dobrý vzťah. Stáva sa, že pri pretlaku emócií dieťa podľa vlastných slov vybuchne, čo si uvedomuje a sťažuje sa aj na veci, ktoré by mu bežne neprekážali. Maloleté dieťa však skonštatovalo, že matka tieto jeho stavy chápe. K vzťahu s otcom maloleté dieťa dňa 19.05.2023 uviedlo, že komunikuje s otcom telefonicky približne dvakrát do týždňa. Maloleté dieťa sa tiež vyjadrilo, že by uvítalo zo strany otca návrhy spoločných programov, zároveň však uviedlo, že nechce byť nútený k stretávaniu sa s otcom a nechce chodiť nikam na silu. Maloleté dieťa tiež uviedlo, že striedavú osobnú starostlivosť nepovažuje za vhodné riešenie. Z uvedeného je zrejme, že maloleté dieťa sa približne pred dvomi mesiacmi jednoznačne vyjadrilo, že chce zostať v osobnej starostlivosti matky, s ktorou majú vytvorený dobrý vzťah a s otcom sa chce stretávať na základe vzájomnej dohody. Tvrdenia otca o tom, že matka nezvláda starostlivosť o maloleté dieťa, resp. že by neprejavovala záujem o maloleté dieťa súd nemá žiadnym spôsobom osvedčené. Zároveň súd poukazuje na skutočnosť, že maloleté dieťa sa v predloženej čestnom vyhlásení vyjadrilo, že chce byť zverený do starostlivosti otca, pričom ide o protichodné želanie maloletého dieťa oproti stavu z mája 2023 a súd nemá za preukázané, čo (alebo kto) takýmto výrazným spôsobom zapôsobilo na maloleté dieťa a spôsobilo razantnú zmenu jeho želania. Z návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia však vyplýva, že otec aktuálne nemá vytvorené (najmä bytové) podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o maloleté dieťa, a teda aj prípadné zverenie maloletého dieťaťa do starostlivosti otca by v súčasnosti znamenalo ponechanie dieťaťa v starostlivosti starých rodičov. Nie je možné súhlasiť ani s tvrdením otca, že matka nemá záujem o zabezpečovanie starostlivosti o maloleté dieťa, keďže z predloženej e-mailovej komunikácie medzi rodičmi dieťaťa zo dňa 29.06.2023 jednoznačne vyplýva, že matka by súhlasila s dočasným zverením dieťaťa do starostlivosti otca, avšak iba za predpokladu, že starostlivosť o dieťa bude fakticky zabezpečovať otec maloletého dieťaťa (tak, ako si to aktuálne praje aj maloleté dieťa), nie jeho rodičia. Zo samotného návrhu otca je však zrejme, že takáto možnosť aktuálne neprichádza do úvahy - otec vo svojom návrhu uvádza, že sa aktuálne snaží vytvoriť pre maloleté dieťa podmienky pre bývanie s otcom, ktoré teda v súčasnosti zrejme nemá vytvorené. Súčasťou rodičovských práv a povinností je aj sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, pričom rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti osoby odlišnej od rodičov dieťaťa je výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým úlohou rodičov, a

musí byť vždy opreté o starostlivé a spoľahlivé objasnenie tých okolností, ktoré svedčia pre záver, že žiadny z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zabezpečiť riadnu výchovu dieťaťa. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej starostlivosti teda prichádza do úvahy najmä v prípadoch, keď rodičia nemôžu zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, napríklad z dôvodu ich neprítomnosti či zlého zdravotného stavu, výrazne nevyhovujúcej sociálnej situácie, ako aj v prípade zanedbávania rodičovských práv a povinností, nezájmu rodičov o maloleté dieťa a jeho výchovu. Aj v prípade, že má súd preukázané, že u jedného z rodičov nie sú predpoklady na zabezpečenie osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, musí skúmať, či osobnú starostlivosť o maloleté dieťa nie je schopný zabezpečiť druhý z rodičov. V danom prípade však súd nemá osvedčené žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti starých rodičov, keďže obaja rodičia maloletého dieťaťa majú predpoklady na zabezpečovanie starostlivosti o maloleté dieťa. Súd zároveň dáva do pozornosti, že prípadným rozhodnutím o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti starých rodičov by došlo k faktickému obmedzeniu rodičovských práv a povinností, pričom takéto obmedzenie by v danom prípade nebolo podľa názoru súdu opodstatnené.

27. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že otec v podanom návrhu neosvedčil potrebu bezodkladnej a naliehavej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania, nie je preto daný žiadny dôvod, aby súd do vzťahov účastníkov konania zasahoval formou neodkladného opatrenia. Keďže v otázke zverenia maloletého dieťaťa nedošlo k žiadnej zmene, súd návrh otca na poukazovanie bežného výživného na maloleté dieťa na osobitný, otcom zriadený účet taktiež vyhodnotil ako nedôvodný. Zároveň súd pripomína, že neodkladné opatrenie predstavuje výnimočný inštitút procesného práva, aplikovateľný v situáciách, ktoré vyžadujú okamžitý zásah súdu vzhľadom na bezprostredné a evidentné ohrozenie záujmov maloletého dieťaťa. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia však otec netvrdil, ani neosvedčil také ohrozenie zdravia a rozvoja maloletého dieťaťa, v dôsledku ktorého by bolo nutné pristúpiť k žiadanej okamžitej úprave vzťahov účastníkov konania formou neodkladného opatrenia.

28. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, nakoľko nebola preukázaná bezprostredne hroziaca ujma, či potreba dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa formou neodkladného opatrenia, súd sa nestotožnil s návrhom otca a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietol.

29. Pre úplnosť súd zároveň poznamenáva, že okolnostiam zodpovedajúca úprava výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu bude predmetom konania vo veci samej o návrhu otca na zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Vo veci je vytyčený termín pojednávania na deň 25.09.2023.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje (§ 357 písm. d) CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP).

Odvolaie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP).

Návrh na vykonanie exekúcie sa podáva na príslušný súd podľa (zák. č. 233/1995 Z. z.) elektronicky do elektronickej schránky súdu alebo ak oprávnený alebo jeho zástupca nemá aktivovanú elektronicú schránku, alebo mu v možnosti podať návrh elektronickými prostriedkami bránia iné dôvody, možno podať návrh na vykonanie exekúcie prostredníctvom ktoréhokoľvek exekútora (§ 48 zákona č. 233/1995 Z. z.).

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.